

REISJÄRVEN KUNTA

TALOUDEN JA TOIMINNAN

OSAVUOSIKATSAUS

1–9/2023

Kunnanhallitus 4.12.2023 § x

HALLINTOTOIMI

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen seurantakaudella

Hallintotoimi

Hallintotoimi on kuluneella seurantakaudella työstänyt asianhallinnan ohjelmistoa ja jatkanut arkiston järjestelyä sekä hionut toimintaprosesseja. Talous- ja henkilöstöjohtajan virka on ollut täytettynä väliaikaisesti huhtikuun lopulta saakka. Vakinaisen viranhaltijan hakumenettely on aloitettu ja saataneen päätökseen joulukuun valtuustossa. Yhteistyö talous- ja henkilöstöhallinnon toiminnoissa Kuntien Hetapalvelujen kanssa on vakiintunut. Uusien ohjelmistojen haltuunotto vie aina oman aikansa koko organisaatiossa.

Elinkeinoitoimi

Tammi-syyskuun aikana on kuntaan perustettu kymmenkunta uutta yritystä. Samaan aikaan pari yritystä on lopettanut toimintansa. Muina toimenpiteinä on valmisteltu yritysjärjestelyjä, työstetty tukihakemuksia ja yrittäjien toimitilaratkaisuja. Nihak on ollut vahvasti yhteistyökumppanina mukana kunnan elinvoimaa edistävissä hankkeissa.

Yrityksissä on investoitu ja suunnitellaan investointeja normaaliin tapaan. Osa-aikainen yrittäjyys tai kevyt-yrittäjyys ovat kiinnostavia yrittämisen vaihtoehtoja ja luontevia reittejä aloittavalle yrittäjälle. Reijärvisiä yrityksiä on mukana Nihakin hankkeissa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen seurantakaudella

HALLINTOTOIMI	TA 2023	TOT 1-9 2023	TOT %
1000 euroa			
Keskusvaalilautakunta	0	-21	4 761,5
Tarkastuslautakunta	-16	-15	93,5
Keskushallinto	-721	-747	103,5
Henkilöstöhallinto	-79	-76	95,3
Muu yleishallinto	-130	-105	80,6
Elinkeinoitoimi	-232	-134	57,8
Selännepalvelut	-574	-219	38,1
Maaseututoimi	-136	-80	58,8
Palo- ja pelastustoimi	-2	-22	1 141,7
TOIMINTAKATE	-1891	-1418	75,0
Poistot	-31	-35	112,9

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

Hallinnon toimiala on pysynyt tarkastelujaksolla talousarviossaan. Loppuvuoden aikana hallintotoimessa noudatetaan erityisen tarkkaavaista kuluharkintaa.

Ennakoitaessa koko vuoden tulosta on huomioitava keväällä alkanut voimakas kustannusten nousu. Tämä vaikeuttaa vuoden tuloksen arviointia. Toiminta on kuitenkin pysynyt talousarviossa.

Investoinnit

Hallintotoimessa ei investointeja ole suunniteltu kuluvalle vuodelle.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen seurantakaudella

Koulutoimessa elettiin ns. normaalia arkea. Oppilaiden retkiä ja tutustumisia pystyttiin tekemään entiseen malliin. Yhdeksäsluokkalaiset kävivät luokkaretkellä ja Oulussa yrityskylässä. Lukiolaiset kävivät laivalla opintomatalla Ruotsissa. Sairaspoissaoloja oli jonkin verran, mutta ne saatiin hoidettua. Sijaisia oli ajoittain haastava etsiä. Opetustoimen rekrytointi aloitettiin hyvissä ajoin keväällä, mutta silti virkojen ja toimien täyttö jatkui kesälle.

Muiden yksiköiden sijaistamisista johtuen hallinnon työmäärä kesäkuussa oli välillä huolestuttavan suuri. Alkuvuodesta saimme valmiiksi hyvinvointisuunnitelman. Henkilökunta ja työryhmä tekivät ansiokasta työtä. Tällä suunnitelmalla, joka konkreettisesti otetaan käyttöön syksyllä, on merkittävä vaikutus oppimiseen. On tunnustettu tosiasia, että hyvinvoiva oppilas oppii parhaiten. Oppilashuollon ohjeistukseen tuli täydennyksiä poissaolojen vähentämiseksi. Tämä on Reisjärvellä hoidettu jo valmiiksi ohjeistuksen mukaisesti, mutta asiaa on syytä tarkastella jatkuvasti.

Erytysmaininnan ansaitsee 26.8. järjestetty luontopäivä Kuivajärvellä. Kaikki kunnan perusopetuksen oppilaat osallistuivat tapahtumaan. Saimme nauttia musiikista, näytelmistä ja osallistua ympäristötaiteen tekoon. Lautakunnan päätöksellä lauantaikoulupäivä pidettiin viikkoa aikaisemmin, jotta mahdollistettiin osallistuminen tapahtumaan.

Muuttoliike on tuonut lisää lapsia niin kouluun kuin päivähoitoonkin. Ikäluokkien koko syntyneissä on kuitenkin koko maassa laskussa. Tämän aiheuttamiin muutoksiin varaudutaan eläköitymisten yhteydessä.

Syksyllä haetut ja sadut avustukset ovat osaltaan tasapainottamassa toteutumaa. Näissä avustuksissa on huomioitava, että osa niistä on käytettävissä aina vuoden 2023 loppuun saakka. Uusia hakemuksia tehdään, kun niistä tulee ilmoituksia.

Lukion vetovoima on ollut hyvä. Lukio vertailussa Reisjärvi pärjasi hyvin. Viimeinen ikäluokka, joka ei kuulunut toisella asteella oppivelvollisuuden piiriin, päätti opintonsa. Lukion kustannusten lisääntymiseen varauduttiin talousarviossa ja siinä näytetään pysyvän hyvin.

Varhaiskasvatuksessa toimittiin alkuvuoden ajan kolmessa yksikössä, joiden lisäksi kunnalla on kaksi perhepäivähoitajaa. Varhaiskasvatusta järjestettiin Tuulenpesän päiväkodilla, Petäjämäen ryhmäperhepäiväkodissa, sekä Rantatien ryhmäperhepäiväkodissa. Kevään ajan kaikkien varhaiskasvatusyksiköiden ryhmät olivat täynnä. Elokuussa 2023 Petäjämäen ryhmäperhepäiväkoti muuttuu yli 3-vuotiaiden lasten päiväkotiryhmäksi. Rantatien ryhmäperhepäiväkotia ei avata elokuussa, vaan vasta tarpeen vaatiessa, kun muut yksiköt ovat täynnä. Tämän toiminnallisen muutoksen myötä menot eivät kasva, mutta ryhmäperhepäiväkodille budjetoituja varoja on syksyllä tarpeellista siirtää päiväkodin kustannuspaikalle.

Varhaiskasvatusmaksujen perusteena olevia tulorajoja nostettiin 1.3.2023 ja tämän myötä Reisjärvellä noin 60 % lapsista on maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä. Maksujen alenemisen myötä hoitopäivämaksuista tuleva tuotto pieneni. Kunta-alan sopimuskorotusten myötä henkilöstön palkkakuluihin tuli kesäkuussa lisäystä kertakorvausten maksun vuoksi.

Vuorohoidon laajenemisen vuoksi varhaiskasvatukseen palkattiin toinen resurssihoitaja tammikuussa 2023. Kahden resurssihoitajan myötä yksittäisten sijaisten hankkimisen tarve väheni ja henkilöstön ennalta tiedetyt ja ennakoimattomat poissaolot oli helpompi järjestää varhaiskasvatuslain edellyttämällä tavalla.

1.8.2022 varhaiskasvatuslakia muutettiin ja voimaan tuli lapsen kolmiportainen tuki varhaiskasvatuksessa. Lakimuutoksen myötä lapsella on varhaiskasvatuksessa tarvittaessa oikeus tehostettuun ja erityiseen tukeen. Tehostetusta ja erityisestä tuesta on tehtävä hallintopäätös, joka velvoittaa järjestämään lapsen tarvitsemat tukitoimet osana lapsen varhaiskasvatuspäivää.

Resurssihoitajien avulla tukea tarvitsevien lasten ryhmiin on välillä voitu järjestää enemmän resurssia. Tämä on helpottanut lapsiryhmien arkea ja vähentänyt niin lasten kuin työntekijöiden kuormitusta.

Elokuusta 2023 lähtien Reisjärven kunta ostaa varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita Kinnulan kunnalta. VEO on Reisjärven varhaiskasvatuksen käytössä kahtena päivänä viikossa.

Varhaiskasvatus on saanut hankerahaa tasa-arvoisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja VEO:n kustannukset katetaan hankerahalla.

Talousarviossa asetetut toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet. Jokaiselle lapselle tehtiin henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä huoltajien kanssa. Lisäksi jokainen ryhmä teki ryhmäkohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman, joka pohjautuu lasten varhaiskasvatussuunnitelmien tavoitteisiin. Toimintaa arvioidaan säännöllisesti tiimeissä ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmien toteutumista arvioidaan yhdessä huoltajien kanssa. Toimintaa tehdään näkyväksi pedagogisen dokumentoinnin avulla lasten kasvunkansioihin ja sähköiseen pedagogisen dokumentoinnin kansioon. Kehityskeskustelut pidettiin maaliskuu-toukokuussa 2023.

Kinnulan kunnan kanssa solmittu ostopalvelusopimus ei toteutunut rekrytointiongelmien vuoksi. Tämän vuoksi Niemenkartanon koulun erityisopettaja jatkoi elokuussa 2023 käyntejä varhaiskasvatuksessa yhteensä 4 tuntia viikossa. Vaihtoehtoja VEO:n ostopalvelusta kartoitettiin syksyn aikana. Saimme tarjouksia yksityisiltä palveluntuottajilta, mutta yhden päivän hinta oli todella korkea. Lokakuussa 2023 varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävään saatiin palkattua henkilö 20 %:lla työajalla määräaikaaisesti helmikuuhun 2024 saakka. Alkuvuodesta 2024 täytyy jälleen miettiä, mistä tarvittavat erityisopettajan palvelut hankitaan. Varhaiskasvatuksessa toteutettu rakenteellinen muutos yksiköissä onnistui hyvin. Muutoksen myötä Petäjämäen ryhmäperhepäiväkodin muuttui elokuusta 2023 alkaen Tuulenpesän päiväkodin alaiseksi päiväkotiryhmäksi. Sekä perheiltä, että työntekijöiltä on tullut muutoksesta positiivista palautetta. Perhepäivähoitajien eläköitymisen myötä elokuussa 2024 varhaiskasvatuksessa tullaan tarvitsemaan vielä yksi lapsiryhmä noin 10–12 lapselle.

Reisjärvi osallistui Kaustisella hiihdettyyn maakuntaviestiin kahdella joukkueella. Ykkösjoukkue säilytti paikkansa tavoitteen mukaisesti A-sarjassa.

Hiihtoloman monipuoliset aktiviteetit toteutettiin perinteiseen tapaan ja osallistumisaktiivisuus oli hyvä. Hiihtolomaviikon uutena aktiviteettina toteutettiin ulkoilupäivä Petäjämäen ulkoilukeskuksella. Maaliskuun lopulla järjestettiin Hopeasomman pitäjänmestaruuskilpailut.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto sekä koulunuorisotyön ohjausryhmä kokoontuivat molemmat kaksi kertaa. Nuorisovaltuusto kokoontui kolme kertaa. Uimahallikuljetukset Nivalan Uikkoon käynnistyivät tammikuussa ja jatkuivat huhtikuulle saakka. Tammikuussa ja maaliskuussa järjestettiin sydänterveyteen liittyvä etäluentotilaisuus yhteistyössä Sydänyhdistyksen kanssa.

Kuntokuukaudet toteutettiin normaaliin tapaan tammikuusta kesäkuuhun. Huhtikuussa järjestettiin kuntalaisille ja yhdistyksille avoin suunnittelutilaisuus koskien kesän ja erityisesti Reisjärvi-päivien tapahtumia. Huhtikuulle ajoittui myös Keski-Pohjanmaan Liikunnan urheilugaala, jossa kunnan vapaa-aikasihteeri sai elämänura-palkinnon.

Kansallisena veteraanipäivänä toteutettiin perinteinen sankarihaudoilla käynti ja järjestettiin kunnantalolla ohjelmallinen kahvitilaisuus. Toukokuussa järjestettiin unelmien liikuntapäivän pyöräilytapahtuma, joka sai hyvän suosion. Nuorisotilat olivat avoinna kaikkien tilojen osalta valvotusti tiistai- ja perjantai-iltaisin maaliskuun loppuun saakka. Huhti- ja toukokuulle ei onnistuttu saamaan valvojaa. Tammikuusta maaliskuulle valvojana toimi 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja. Takkahuoneen ja pingishuoneen osalta tilat olivat avoinna kirjaston aukioloaikoina, jolloin valvontaa oli mahdollista suorittaa tarvittaessa kamaravalvontana. Pitkän tauon jälkeen nappula- ja vesselileirit järjestettiin kesäkuussa Saarisen leirikeskuksella. Leirien vetäjänä toimi koulunuorisotyöntekijä.

Heinäkuussa toteutettiin Reisjärvi-päivät monipuolisella ohjelmatarjonnalla. Elokuussa liikuntatoimi oli mukana toteuttamassa Kreisijärvi24h juoksutapahtumaa. Syyskesästä tehtiin liikuntatoimen johdolla Petäjämäen kuntorataverkostoon ja hiihtomaahan kunnostustöitä. Kesän ja syksyn aikana parannettiin myös frisbeegolfradan ja jalkapallokentän puitteita sekä toteutettiin ikäihmisille tarkoitettu pienimuotoinen frisbeegolfrata Vakan yhteyteen.

Kirjaston palveluajat ja omatoimikirjaston toiminta-ajat säilyivät entisellään. Omatoimikirjaston mahdollistama jousto asiointina on saanut kiitosta asiakkailta. Kokoelman hoitoa tehtiin hankkimalla uutta ja poistamalla vanhentunutta kirjallisuutta sekä siivoamalla Joki-tietokannasta kimpPAYhdistymisen yhteydessä tulleita tuplatietueita. Helmikuussa tarjottiin Lainan päivän kahvit, järjestettiin Maaselän Ladun kanssa luontovalokuvailta ja näyttelytilassa oli Yhet-hankkeen logonäyttely. Maaliskuussa näyttelytilassa oli Tehyn tarjoama Kasvokkain -taidenäyttely. Passikuvaus oli kirjaston tiloissa keväällä kahtena päivänä yrittäjän toimesta ja asiakkaita kuvauksessa kävi runsaasti. Alakoulun sekä päivähoiton kanssa tehtiin lukemisedistämistyötä ja kirjanäyttelyitä pidettiin esillä liittyen ajankohtaisiin aiheisiin.

Kesälukukampanjoina järjestettiin mm. Lukujengin lukukampanja lapsille, Mitä lukis? -kampanja nuorille, Finnan Unohdettuja tarinoita -haaste ja dekkarihaaste. Lisäksi oli Joki-kirjastojen yhteinen Piipahda naapurissa -kampanja. Joki-kirjastojen yhteistyö oli aktiivista eri työryhmien välillä.

Heinäkuussa kirjastossa järjestettiin prinsessojen ja ritarien päivä. Prinsessat ja ritarit askartelivat ja kuuntelivat satuja. Joki-kirjastojen henkilökunnan yhteinen koulutus- ja virkistyspäivä oli syyskuussa Reisjärvellä Niemenkartanon auditoriossa. Alueen kirjastot olivat pääosin kiinni ja 65 kirjastotyöntekijää kokoontui yhteiseen liveseminaariin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen seurantakaudella

SIVISTYSTOIMI	TA 2023	TOT 1-9 2023	TOT %	TP 2023 ennuste
1000 euroa				
Hallinto	-53	-37	69,0	-53
Perusopetus	-3 999	-2 818	70,5	-3 999
Esiopetus	-236	-189	80,2	-236
Aamu- iltapäivätoiminta	-87	-52	60,2	-87
Toisen asteen opetus	-649	-426	65,6	-649
Kansalaisopisto	-31	-15	48,1	-31
Musiikkitoiminta	-40	-27	66,6	-40
Varhaiskasvatus	-1 546	-1 088	70,3	-1 546
Vapaa-aikatoimi	-406	-320	78,9	-406
Kirjasto	-180	-137	75,8	-180
Kulttuuri	-44	-40	91,3	-44
Liikunta	-119	-107	90,3	-119
Nuoriso	-64	-37	57,6	-64
Etsivä nuorisotyö	-14	-3	20,1	-14
TOIMINTAKATE *)	-6 724	-4 729	70,3	-6 724
Poistot	0	-74		

*) Toteuma talousraportin 1-9 mukainen; sivistyslautakunnassa toimintakate 4 804 t€.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

Tarkkaa taloudenpitoa ja seurantaa tarvitaan edelleen. Oppivelvollisuuden jatkuminen näkyy menoissa vielä tämän vuoden aikana, joten seurannan tulee olla erityisen aktiivista. Toisaalta lisääntyviin menoihin on saatu rahoitusta niin erikseen haetuilla avustuksilla, kuin oppilasmäärään perustuvassa valtionosuudessa. Toteutumassa on huomioitu kaikki tiedossa olevat menoerät.

Kustannukset eivät kaikissa osa-alueissa toteudu samansuuruisina; mm. koulutarvikkeet ja suurin osa kirjoista toimitettiin jo toukokuussa. Palkkojen kirjautumisessa on se haaste, että mm. kerhojen palkkakustannuksia ei ole budjetoitu, vaan tämä kompensoidaan saadulla avustuksella. Näin ollen palkat menevät yli, mutta kokonaisbudjetti on tasapainossa. Oppilaiden lisääntynyt tuen tarve näkyy yksilökohtaisina järjestelyinä ja nämä maksavat.

Suurimpana ylitysriskinä on kuljetusten noin 20 prosentin indeksikorotus. Kuljetusten yksikköhinta laski hieman elokuussa. Hankintoja tehdään ja toimintoja järjestetään kullekin toimialalle hyväksytyn talousarvion käyttösuunnitelman mukaisesti.

Investoinnit

Investointi osassa olevat tietokoneet saatiin kohtuullisella hinnalla. Koneiden asennus saatiin tehtyä kesällä.

TEKNINEN TOIMI

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen seurantakaudella

Teknisen puolen yleisenä ongelmana on ollut yleinen inflaatio. Sähkö- ja energiakustannukset ovat huomattavassa kasvussa. Talousohjelman mukaan sopeutettiin kuluja ja hankinnat on tehty vain tarpeeseen. Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien vaihtuminen aiheutti paljon lisätyötä hallinnon puolella. Palkkakuluissa ollan hyvin talousarvion puitteissa. Petäjämäen hakkuut paransivat kokonaisuudessaan teknisen puolen koneiden kautta. Samalla uudet suodattimet ovat tehokkaampia parantaen ilman laatua.

Reviirin rivitalojen lämmönjakohuone oli päässyt huonoon kuntoon, mikä tuli yllätyksenä. Lämmönjakotuksista lähtenyt putki oli hapertunut ja suihkutti kuumaa vettä huoneeseen sillä seurauksella, että huone homehtui. Lisäksi yhdessä huoneistossa oli vesivahinko, jonka vakuutusyhtiö osittain korvasi.

Niemenkartanon lämminkiertovesiputkisto lähenee käyttöään loppua ja ensimmäisiä paikkauksia jouduttiin tekemään. Samalla tarkastelun alle otettiin ilmanvaihto.

Rantaniemen kuntotutkimukset valmistuivat ja tehtiin ensimmäiset korjausta vaatineet toimenpiteet.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen seurantakaudella

TEKNINEN TOIMI	TA 2023	TOT 1-9 2023	TOT %
1000 euroa			
Hallinto	-291	-167	57,4
Kiinteistötoimi *)	820	565	68,9
Yhdyskuntasuunnittelu	-281	-187	66,7
Ruoka- ja puhdistuspalvelut	66	9	14,2
Maa- ja metsätilat	76	208	273,9
TOIMINTAKATE	390	428	109,8
Poistot	-959	-681	71,0
Kiinteistötoimi *)	TA 2023	TOT 1-9 2023	TOT %
Myyntituotot		95	
Maksutuotot		1	
Tuet ja avustukset		6	
Toimintatuotot	2 491	1 895	76,1
TOIMINTATUOTOT	2 491	1 998	80,2
Henkilöstökulut	-556	-312	56,1
Palvelujen ostot	-280	-374	134,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-660	-626	94,7
Muut toimintakulut	-175	-121	69,4
TOIMINTAKULUT	-1 671	-1 433	85,8
TOIMINTAKATE	820	565	68,9

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

Vuosikellon mukaiset rutiinit tehtiin ajallaan. Maksuviiveen saatiin lähes kokonaan pois ohjeistamalla toimittajia, pidentämällä maksuaikoja ja tehostamalla omaa toimintaa. BEM-kiinteistöohjelman käyttö ennakoi tulevia korjaustarpeita. Ohjelma käyttöä laajennettiin suoraan asiakkaille ja tällä hetkellä Viljamäen huoneisto-voimakalaiset voivat tehdä korjauskehoitukset suoraan itse palveluun.

Investoinnit

SOTE-Keskuksen valmistui aikataulussaan heinäkuun loppuun mennessä. Ralentamiskustannukset olivat valtuuston hyväksymällä tasolla. Investoinnissa ei ole näköpiirissä suunnitelman ylityksiä, pois lukien kalustohankkeissa olevan ajettavan ruohonleikkurin osto. Investointisuunnitelmaan haettiin kohteen muutosta. Paloaseman suunnittelu määrärahat kohdennettiin asemakaavoitukseen. Määräraha oli 50 t€.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

ARVOPAPERISALKKU

Epävakaat tilanteet maailmalla heijastuvat myös arvoperimarkkinoille. Kunnan arvopaperisalkun tuottokehityksen ja markkina-arvojen heilahtelu näkyy koko vuoden ajalla, samoin tarkastelujaksolla. Arvopaperisalkun markkina-arvo oli syyskuun lopussa 8,5 milj. euroa, missä on hankinta-arvojen ja markkina-arvojen muutosta kaikkiaan – 1 564 029 euroa. Arvonmuutos muodostuu lähes kokonaan BBS:n osakekurssin kehityksestä. Kunta omistaa tällä hetkellä 1 846 701 BBS:n osaketta, omistusosuuden ollessa 12,63 %.

Arvopaperisalkun kehitys 9/2022 – 9/2023:

Kaaviot: SEB salkkuraportti, tilanne 30.9.2023

REISJÄRVEN KUNTA

TOTEUMAVERTAILU 1-9 2023

REISJÄRVEN KUNTA	TA 2023	TOT 1-9 2023	TOT %
1000 euroa			
Myyntituotot	616	727	118,1
Maksutuotot	81	68	83,7
Tuet ja avustukset	226	302	133,5
Muut toimintatuotot	2 650	2 018	76,1
TOIMINTATUOTOT	3 573	3 115	87,2
Henkilöstökulut	-5 717	-4 064	71,1
Palvelujen ostot	-3 041	-2 350	77,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 174	-1 072	91,3
Avustukset	-287	-169	58,8
Muut toimintakulut	-1 580	-1 180	74,7
TOIMINTAKULUT	-11 799	-8 834	74,9
TOIMINTAKATE	-8 225	-5 719	69,5
Verotulot	4 639	4 080	88,0
Valtionosuudet	4 686	3 640	77,7
Rahoitustuotot ja -kulut	16	632	4013,1
VUOSIKATE	1 115	2 633	236,1
Poistot ja arvonalentumiset	-990	-787	79,5
TILIKAUDEN TULOS	125	1 846	1 471,9

Tammi-syyskuun toteumasta puuttuu kuluneen vuoden arvopapereiden markkina-arvojen muutokset, jotka käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä tulosaikutteisesti.